

XML

XML

- ▶ XML: uvod in osnovna sintaksa
- ▶ standardizacija oblike dokumenta XML
  - definicija tipa dokumenta (DTD)
  - sheme XML
- ▶ prikaz dokumentov XML
  - prikaz s slogovnimi predlogami CSS
  - prikaz s transformacijami XSLT
  - prikaz z branjem XML DOM
- ▶ razčlenjevalniki XML

Razvoj XML

- ▶ HTML razvit 1990 z uporabo meta-označevalnega jezika Standard Generalized Markup Language (SGML). Problemi:
  - definirane samo osnovne značke, potreben večji besednjak značk glede na potrebe posameznih aplikacij
  - namen HTML je opis postavitve informacij v dokumentu
  - HTML ne opisuje POMENA podatkov
  - malo omejitev glede vrstnega reda (gnezdenje) značk
- ▶ možne rešitve:
  - določi svojo množico značk in razvij svoj označevalni jezik z uporabo SGML (kompleksno!)
  - razvij preprostejši meta-označevalni jezik za vsakdanjo uporabo →
    - XML je poenostavljena verzija SGML!
    - XML ni zamenjava za HTML, imata različne cilje (opis postavitve /meta-označevalni jezik za definiranje označevalnih jezikov)

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<!DOCTYPE ARTICLES SYSTEM
"D:\Project\clients\XML\Contents\Templarticlelist.dtd">
<?xml-stylesheet type="text/xsl"
href="D:\xmltohtml.xsl" ?>
<ARTICLES>
  <ARTICLE>
    <ARTICLEDATA>
      <TITLE>XML Demystified</TITLE>
      <AUTHOR>Jaidew</AUTHOR>
    </ARTICLEDATA>
  </ARTICLE>
  <ARTICLE>
    <ARTICLEDATA>
      <TITLE>XSLT Demystified</TITLE>
      <AUTHOR>X S Cel Tea</AUTHOR>
    </ARTICLEDATA>
  </ARTICLE>
  <ARTICLE>
    <ARTICLEDATA>
      <TITLE>C# Demystified</TITLE>
      <AUTHOR>Aleksy N</AUTHOR>
    </ARTICLEDATA>
  </ARTICLE>
</ARTICLES>
```

XML

- ▶ XML se uporablja za definiranje označevalnih jezikov (primer: XHTML):

```
<?xml version = "1.0" encoding = "utf-8" ?>  
<!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.0 Strict//EN"  
  "http://www.w3.org/TR/xhtml1/DTD/xhtml1-strict.dtd">
```

- ▶ XML specificira pravila za definiranje označevalnih jezikov, ne vsebuje značk, to morajo definirati uporabniki glede na namen uporabe
- ▶ XML določa podatkom **POMEN**, ne definira predstavitev
- ▶ zagotavlja univerzalen način za shranjevanje (in distribucijo) tekstovnih podatkov
- ▶ **razčlenjevalnik XML** je program, ki na vhodu vzame dokument XML, na izhodu pa poda njegove posamezne dele uporabniški aplikaciji
- ▶ **aplikacija XML** (strogo gledano) je nabor definiranih značk oz. konkretni jezik, definiran z XML

```
<?xml>  
.....  
Syntax  
.....  
</?xml>
```

Splošna sintaktična pravila dokumentov XML

- ▶ sintaksa v dveh nivojih: splošna in določena z DTD ali shemami XML
- ▶ vsi dokumenti XML se začnejo z deklaracijo
- ▶ sintaksa (splošna):
  - en korenski element,
  - občutljivost na velike/male črke,
  - imena XML: začeti se morajo s črko ali podčrtajem, vsebujejo lahko še številke, pomišljaje in pike,
  - zahtevano pravilno gnezdenje (`< a> < b> < /b> < /a>` in ne `< a> < b> < /a> < /b>`)
  - vsak element mora imeti začetno in končno značko
- ▶ primer dobro tvorjenega (**well-formed**) dokumenta XML:

```
<?xml version = "1.0" encoding = "utf-8" ?>
<student>
  <ime> Marko Hribar </ime>          <letnik> 2 </letnik>
  <vpisna> 63960001 </vpisna>        <naslov> Prekmurska 3, Ljubljana </naslov>
  <ocene>
    <predmet> <naziv>Programiranje</naziv> <ocena>9</ocena> </predmet>
  </ocene>
</student>
```

Elementi in atributi

- ▶ element: `<student> <ime>"Danko Bananko"</ime></student>`
- ▶ atribut: `<student ime="Danko Bananko"> </student>`
- ▶ kdaj uporabiti atribut in kdaj vgnezden element?
  - je potrebna hierarhija?
  - je potrebna struktura?
  - ali želimo opisati lastnost ali komponento?
  - ali predstavlja vrednost iz dane množice vrednosti?
  - ko zapisujemo identifikator ali enolično ime → običajno atribut

```
<patient name = "Jane Jo Brown">  
...  
</patient>
```



```
<patient>  
  <name>  
    <first> Jane</first>  
    <middle> Jo </middle>  
    <last> Brown </last>  
  </name>  
  ...  
</patient>
```

Ustreznost dokumenta XML

► ločimo dve kategoriji

- **dobra tvorjenost (well-formedness):** dokument je sintaktično pravilno zapisan (gnezdenja, značke, glava)
- **veljavnost (validness):** način podatkov v dokumentu XML je zapisan na pravilen način, kot to določajo pravila za zapis podatkov te vrste (DTD ali shema XML)

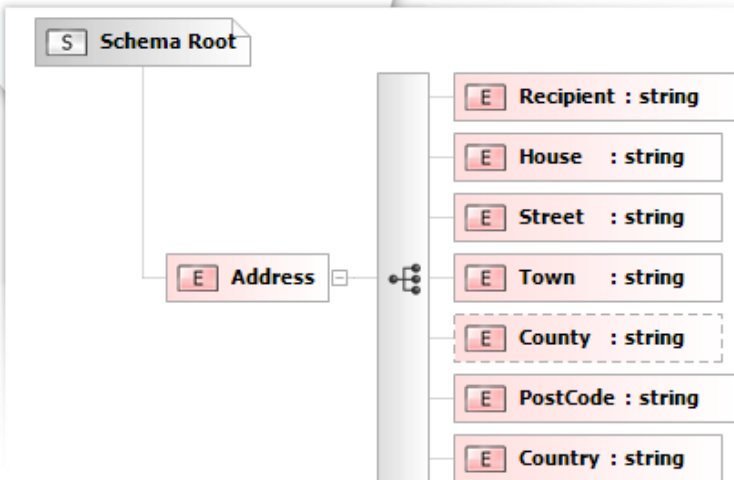
Vsak veljaven dokument je tudi dobro tvorjen, ni pa vsak dobro tvorjen tudi veljaven.

XML

- ▶ XML: uvod in osnovna sintaksa
- ▶ standardizacija oblike dokumenta XML
  - definicija tipa dokumenta (DTD)
  - sheme XML
- ▶ prikaz dokumentov XML
  - prikaz s slogovnimi predlogami CSS
  - prikaz s transformacijami XSLT
  - prikaz z branjem XML DOM
- ▶ razčlenjevalniki XML

Standardizacija oblike dokumenta XML

Sintaktična pravila - Definicija tipa dokumenta

- ▶ Document Type Definition (DTD) - množica strukturnih pravil, ki določajo množico elementov in atributov ter kje in kako se lahko pojavijo
- ▶ pravila so deklaracije, ki določajo pravilno strukturo dokumenta XML
- ▶ imamo **notranje** in **zunanje** DTD

- notranje:

```
<!DOCTYPE ime_sheme [  
    ...  
>
```

- zunanje:

```
<!DOCTYPE ime_sheme SYSTEM "datoteka">
```

```
<?xml version="1.0"?><!DOCTYPE books [  
  <!ELEMENT title (#PCDATA)>  
  <!ELEMENT author (#PCDATA)>  
  <!ELEMENT authors (author)+>  
  <!ELEMENT subject (#PCDATA)>  
  <!ATTLIST subject class CDATA "">  
  <!ELEMENT book (title,authors,subject)>  
  <!ATTLIST book  
    bookid CDATA #REQUIRED  
    pubdate CDATA #REQUIRED  
>  
<books name="My books">  
  <book bookid="1" pubdate="03/01/2002">  
    <title>Java Web Services</title>  
    <authors>
```

Pomembne deklaracije v DTD - element

- ▶ element je podatkovna struktura za shranjevanje informacije
- ▶ deklaracija elementa specificira strukturo ene kategorije elementov
- ▶ deklaracija vsebuje ime elementa, katerega struktura se definira, in specifikacijo strukture
- ▶ **ELEMENT:** definira možne naslednike v drevesni strukturi

```
<!ELEMENT ime_elementa (otrok1[+|*|?], otrok2[+|*|?], ...)>
```

primeri (vozlišča in list):

```
<!ELEMENT memo (from, to, date, re, body)>
```

```
<!ELEMENT person (parent+, age, spouse?, sibling*)>
```

```
<!ELEMENT leaf (#PCDATA)>
```

Pomembne deklaracije v DTD - atributi

- ▶ atributi zagotavljajo informacijo o elementu
- ▶ atributi so deklarirani ločeno od elementov
- ▶ deklaracija mora vsebovati ime elementa, kateremu pripada, ime atributa, tip atributa in privzeto vrednost
- ▶ **ATTLIST**: definira možne attribute značke

`<!ATTLIST element atribut tip_atr privzeta_vrednost>`

- 10 tipov, privzete vrednosti so lahko podane, #FIXED, #REQUIRED, #IMPLIED

`<!ATTLIST car doors CDATA "4">`

`<!ATTLIST car engine_type CDATA #REQUIRED>`

`<!ATTLIST car price CDATA #IMPLIED>`

`<!ATTLIST car make CDATA #FIXED "Ford">`

če je več deklaracij atributov jih lahko tudi združimo

- uporaba:

`<car doors = "2" engine_type = "V8"> ... </car>`

Pomembne deklaracije v DTD - entitete

- ▶ entiteta je simbolična predstavitev informacije
- ▶ entitete so lahko generalne (referenca kjerkoli v dokumentu XML) ali parametrične (referenca samo v DTD)
- ▶ **ENTITY: definira entitete (posebna zaporedja znakov)**
  - `<!ENTITY [%] ime_entitete "vrednost">` (% parametrična entiteta)
  - definicija: `<!ENTITY dld "Danes je lep dan">`
  - uporaba: `&dld;` (primer entitete v HTML: ` `;))
- ▶ zunanja tekstovna entiteta (poglavje, članek, ipd):
  - `<!ENTITY ime_entitete SYSTEM "nahajalisce_datoteke">`

Pomembne deklaracije v DTD - entitete

- ▶ entitete, ki vsebujejo binarne podatke
  - `<!ENTITY ime SYSTEM "nahajalisce/slika.jpg" NDATA JPEG>`
  - `<!ENTITY slika SYSTEM "disk/slika.jpg" NDATA JPEG>`
`<!ELEMENT foto EMPTY>`
`<!NOTATION JPEG SYSTEM "image/jpeg">`
`<!ATTLIST foto ent ENTITY #REQUIRED>`
Tole je ena slika: `<foto ent = "slika" />`

Pomembne deklaracije v DTD – listi drevesa

- ▶ element je lahko vozlišče znotraj drevesa ali pa list drevesa
- ▶ **listi drevesa (poljubno zaporedje znakov)**
- ▶ zaporedja znakov: CDATA in PCDATA - (Parsed) Character Data
- ▶ PCDATA procesira razčlenjevalnik XML, taka zaporedja ne morejo vsebovati znakov, uporabljenih za označevanje
- ▶ uporabiti je potrebno ustrezne reference na znakovne entitete

 "	 &	 <	 >	 ∼	 ≅	 ≈	 &neq;
 ⇔	 ◊	 ♠	 ♣	 ⊥	 ⋅	 	 !
 ∏	 ∑	 −	 ∗	 ¬	 ­	 ®	 ¯

Primer DTD

```
<!ELEMENT planes_for_sale (ad+)>
<!ELEMENT ad (year, make, model, color, description, price?, seller, location)>
<!ELEMENT year (#PCDATA)>
<!ELEMENT make (#PCDATA)>
<!ELEMENT model (#PCDATA)>
<!ELEMENT color (#PCDATA)>
<!ELEMENT description (#PCDATA)>
<!ELEMENT price (#PCDATA)>
<!ELEMENT seller (#PCDATA)>
<!ELEMENT location (city, state)>
<!ELEMENT city (#PCDATA)>
<!ELEMENT state (#PCDATA)>
<!ATTLIST seller phone CDATA #REQUIRED>
<!ATTLIST seller email CDATA #IMPLIED>
<!ENTITY c "Cessna">
<!ENTITY p "Piper">
<!ENTITY b "Beechcraft">
```

- ▶ preverjanje veljavnosti oblike dokumenta
  - <http://www.xmlvalidation.com/>
  - <http://www.validome.org/grammar/>
  - http://www.w3schools.com/xml/xml_validator.asp

```
<planes_for_sale>
  <ad>
    <year> 1977 </year>
    <make> Cessna </year>
    <model> Skyhawk </model>
    <description>New paint, nearly new interior, ...</description>
    <seller phone="555-222-3333">Skyway Aircraft</seller>
    <location>
      <city> Rapid City </city>
      <state> South Dakota </state>
    </location>
  </ad>

  <ad>
    .....
  </ad>
</planes_for_sale>
```


XML

- ▶ XML: uvod in osnovna sintaksa
- ▶ standardizacija oblike dokumenta XML
  - definicija tipa dokumenta (DTD)
  - sheme XML
- ▶ prikaz dokumentov XML
  - prikaz s slogovnimi predlogami CSS
  - prikaz s transformacijami XSLT
  - prikaz z branjem XML DOM
- ▶ razčlenjevalniki XML

Sintaktična pravila - Sheme XML

- ▶ DTD – imajo nekaj pomanjkljivosti:
  - ima drugačno sintakso kot XML – se ne da analizirati z razčlenjevalniki XML, nejasno zaradi dveh sintaks
  - malo podatkovnih tipov (10 za attribute), ne omogoča omejitev glede podatkov (npr. numerični podatki in datum specificirani kot tekst)
- ▶ sheme XML so ena izmed alternativ, podpora s strani W3C
  - v obliki XML, lahko analiziramo z razčlenjevalniki XML
  - veliko tipov (44), močnejša sintaksa za definiranje strukture dokumenta in podatkov
- ▶ sheme so definirane s korenskim elementom

```
<xsd:schema xmlns:xsd = "http://www.w3.org/2001/XMLSchema" ... >
```

  - xmlns atribut določa imenski prostor
  - niz za dvopičjem določa predpono vsakega elementa iz tega imenskega prostora
  - niz za enačajem določa imenski prostor oziroma jezik značk shema

Imenski prostori

- ▶ XML omogoča kreiranje lastnih elementov – kolizija elementov z istim imenom
- ▶ sistem, ki omogoča razlikovanje pomenov značk z istim imenom in z različnimi pomeni (npr. <table> kot tabela ali kos pohištva)
- ▶ imenski prostor naslovimo in ga označimo z nizom, ki ga uporabimo kot predpono značkam → <element_name xmlns[:prefix] = URI>
- ▶ en imenski prostor je lahko brez predpone, to predstavlja privzet imenski prostor
- ▶ primer definiranja in uporabe imenskih prostorov za element file

```
<text:directory
  xmlns:text = "urn:deitel:textInfo"
  xmlns:image = "urn:deitel:imageInfo">
  <text:file filename = "book.xml">
    <text:description>A book list</text:description>
  </text:file>
  <image:file filename = "funny.jpg">
    <image:description>A funny picture</image:description>
    <image:size width = "200" height = "100" />
  </image:file>
</text:directory>
```


Uporaba sheme v dokumentu XML

- ▶ primer definicije:

```
<xsd:schema
```

```
  xmlns:xsd = "http://www.w3.org/2001/XMLSchema"
```

```
  targetNamespace = "http://cs.uccs.edu/planeSchema"
```

```
  xmlns = "http://cs.uccs.edu/planeSchema"
```

```
  elementFormDefault = "qualified">
```

imenski prostor sheme

imenski prostor ciljnega dokumenta

privzeti imenski prostor za ta dokument

uporabljamo gnezdenje značk (elementi so gnezdeni)

- ▶ primer definiranja dokumenta XML z uporabo sheme:

```
<planes
```

```
  xmlns = "http://cs.uccs.edu/planeSchema"
```

```
  xmlns:xsi = "http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
```

```
  xsi:schemaLocation = "http://cs.uccs.edu/planeSchema planes.xsd" >
```

korenski element sheme

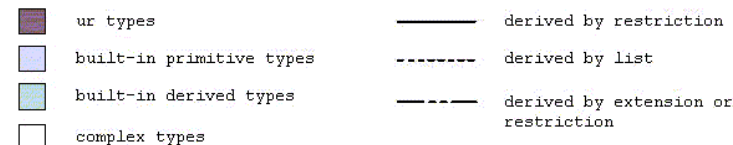
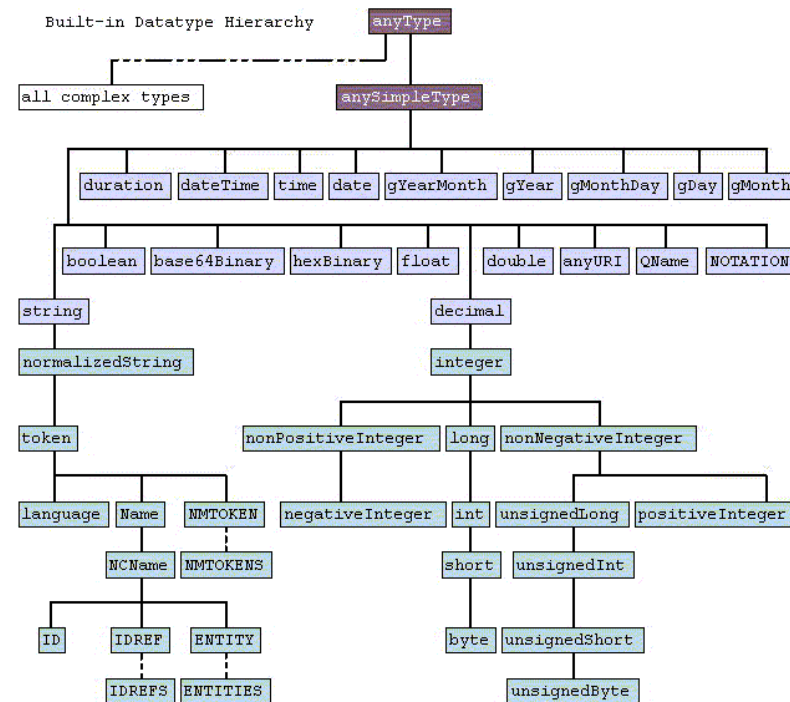
imenski prostor tega dokumenta

imenski prostor primerka sheme

imenski prostor in lokacija sheme!!!

Podatkovni tipi v shemah XML

- ▶ **44 osnovnih podatkovnih tipov** (string, Boolean, float, byte, decimal, ...):
  - 19 primitivnih,
  - 25 izpeljanih
- ▶ uporabniški tipi:
  - **preprosti** (dodajanje omejitev, ...),
  - **kompleksni** (razširjanje z elementi, ...)

Podatkovni tipi v shemah XML

▸ osnovni tipi:

definicija elementa:

```
<xsd:element name = "engine" type = "xsd:string" />
```

instanca sheme, v kateri je definiran element:

```
<engine> inline six cilinder fuel injected </engine>
```

definiramo lahko tudi privzete vrednosti:

```
<xsd:element name = "engine" type = "xsd:string"  
  default = "fuel injected V6" />
```

definiramo lahko tudi fiksne vrednosti:

```
<xsd:element name = "engine" type = "xsd:string"  
  fixed = "petrol" />
```

- preprosti tip **simpleType** ima lahko omejitve (maxLength, minInclusive, ...)

```
<xsd:simpleType name = "middleName" >  
  <xsd:restriction base = "xsd:string" ><xsd:maxLength value = "20" />  
  </xsd:restriction>  
</xsd:simpleType>
```

Podatkovni tipi v shemah XML

- ▶ definiranje **sestavljenih (kompleksnih)** tipov:
  - element **complexType**, sledi ime tipa
  - urejen vrstni red elementov zahtevamo z elementom `sequence`, neurejen vrstni red pa z `all`

```
<xsd:complexType name = "sports_car" >  
  <xsd:sequence>  
    <xsd:element name = "make" type = "xsd:string" />  
    <xsd:element name = "model " type = "xsd:string" />  
    <xsd:element name = "engine" type = "xsd:string" />  
    <xsd:element name = "year" type = "xsd:string" />  
  </xsd:sequence>  
</xsd:complexType>
```

- določimo lahko tudi število pojavitev posameznega elementa z `minOccurs` in `maxOccurs`

Podatkovni tipi v shemah XML

► definiranje atributov elementa:

- element, ki vsebuje atribut, mora biti tipa **complexType**, ima lahko preprosto vsebino (list drevesa, extension) ali pa urejeno/neurejeno zaporedje (notranje vozlišče, complexType)

```
<xsd:element name = "avto" >
  <xsd:complexType>
    <xsd:simpleContent>
      <xsd:extension base = "xsd:string">
        <xsd:attribute name = "barva" type = "xsd:string" />
        <xsd:attribute name = "motor" type = "xsd:string" use = "required"/>
      </xsd:extension>
    </xsd:simpleContent>
  </xsd:complexType> </xsd:element>
```

- `<avto barva = "srebrna" motor="V2">Spaček</avto>`
- atributi so privzeto opcijski, posebej je potrebno določiti, da so zahtevani
- atributi morajo biti definirani na koncu tipa

Primer DTD in XML sheme

<!ELEMENT planes_for_sale (ad+)>

<!ELEMENT ad (year, make, model, color, description, price?, seller, location)>

<!ELEMENT year (#PCDATA)>

<!ELEMENT make (#PCDATA)>

<!ELEMENT model (#PCDATA)>

<!ELEMENT color (#PCDATA)>

<!ELEMENT description (#PCDATA)>

<!ELEMENT price (#PCDATA)>

<!ELEMENT seller (#PCDATA)>

<!ELEMENT location (city, state)>

<!ELEMENT city (#PCDATA)>

<!ELEMENT state (#PCDATA)>

<!ATTLIST seller phone CDATA #REQUIRED>

<!ATTLIST seller email CDATA #IMPLIED>

<!ENTITY c "Cessna">

<!ENTITY p "Piper">

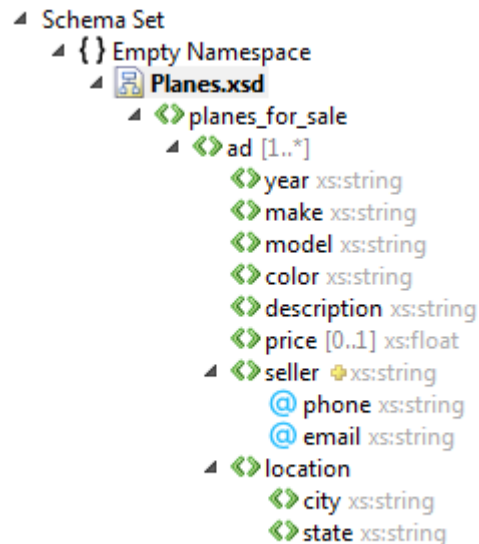
<!ENTITY b "Beechcraft">

```
<planes_for_sale>
  <ad>
    <year> 1977 </year>
    <make> Cessna </year>
    <model> Skyhawk </model>
    <description>New paint, nearly new interior, ...</description>
    <seller phone="555-222-3333">Skyway Aircraft</seller>
    <location>
      <city> Rapid City </city>
      <state> South Dakota </state>
    </location>
  </ad>

  <ad>
    .....
  </ad>
</planes_for_sale>
```



```
<?xml version="1.0"?>
<xs:schema xmlns:xs='http://www.w3.org/2001/XMLSchema'
  elementFormDefault='qualified'>
  <xs:element name='planes_for_sale'>
    <xs:complexType>
      <xs:sequence>
        <xs:element name='ad' maxOccurs='unbounded'>
          <xs:complexType>
            <xs:sequence>
              <xs:element name='year' type='xs:string'/?>
              <xs:element name='make' type='xs:string'/?>
              <xs:element name='model' type='xs:string'/?>
              <xs:element name='color' type='xs:string'/?>
              <xs:element name='description' type='xs:string'/?>
              <xs:element name='price' type='xs:float' minOccurs='0' maxOccurs='1'/?>
              <xs:element name='seller'>
                <xs:complexType>
                  <xs:simpleContent>
                    <xs:extension base='xs:string'>
                      <xs:attribute name='phone' type='xs:string' use='required'/?>
                      <xs:attribute name='email' type='xs:string'/?>
                    </xs:extension>
                  </xs:simpleContent>
                </xs:complexType>
              </xs:element>
              <xs:element name='location'>
                <xs:complexType>
                  <xs:sequence>
                    <xs:element name='city' type='xs:string'/?>
                    <xs:element name='state' type='xs:string'/?>
                  </xs:sequence>
                </xs:complexType>
              </xs:element>
            </xs:sequence>
          </xs:complexType>
        </xs:element>
      </xs:sequence>
    </xs:complexType>
  </xs:element>
</xs:schema>
```



```
<?xml version="1.0"?>
<xs:schema xmlns:xs='http://www.w3.org/2001/XMLSchema'
  elementFormDefault='qualified'>
  <xs:element name='year' type='xs:string'/>
  <xs:element name='make' type='xs:string'/>
  <xs:element name='model' type='xs:string'/>
  <xs:element name='color' type='xs:string'/>
  <xs:element name='description' type='xs:string'/>
  <xs:element name='price' type='xs:float'/>
  <xs:element name='city' type='xs:string'/>
  <xs:element name='state' type='xs:string'/>

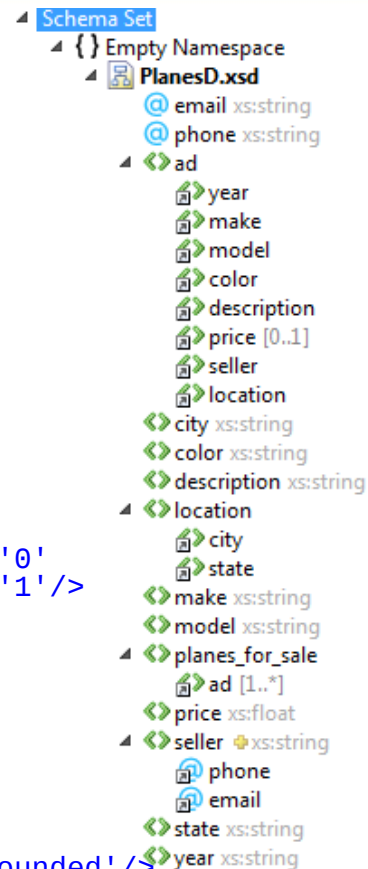
  <xs:attribute name='phone' type='xs:string'/>
  <xs:attribute name='email' type='xs:string'/>

  <xs:element name='seller'>
    <xs:complexType>
      <xs:simpleContent>
        <xs:extension base='xs:string'>
          <xs:attribute ref='phone' use='required'/>
          <xs:attribute ref='email'/>
        </xs:extension>
      </xs:simpleContent>
    </xs:complexType>
  </xs:element>

  <xs:element name='location'>
    <xs:complexType>
      <xs:sequence>
        <xs:element ref='city'/>
        <xs:element ref='state'/>
      </xs:sequence>
    </xs:complexType>
  </xs:element>
```

```
<xs:element name='ad'>
  <xs:complexType>
    <xs:sequence>
      <xs:element ref='year'/>
      <xs:element ref='make'/>
      <xs:element ref='model'/>
      <xs:element ref='color'/>
      <xs:element ref='description'/>
      <xs:element ref='price' minOccurs='0'
        maxOccurs='1'/>
      <xs:element ref='seller'/>
      <xs:element ref='location'/>
    </xs:sequence>
  </xs:complexType>
</xs:element>

<xs:element name='planes_for_sale'>
  <xs:complexType>
    <xs:sequence>
      <xs:element ref='ad' maxOccurs='unbounded'/>
    </xs:sequence>
  </xs:complexType>
</xs:element>
</xs:schema>
```


XML

- ▶ XML: uvod in osnovna sintaksa
- ▶ standardizacija oblike dokumenta XML
  - definicija tipa dokumenta (DTD)
  - sheme XML
- ▶ prikaz dokumentov XML
  - prikaz s slogovnimi predlogami CSS
  - prikaz s transformacijami XSLT
  - prikaz z branjem XML DOM
- ▶ razčlenjevalniki XML

Prikaz dokumentov XML s CSS

- ▶ brskalnik ne ve kako formatirati poljuben dokument XML, vsebuje lahko poljubne značke, zato prikaže drevesno strukturo dokumenta
- ▶ zagotoviti moramo slogovne pole
- ▶ oblikovanje vključimo z direktivo

```
<?xml-stylesheet type = "text/css" href = "mydoc.css"?>
```

- ▶ primer CSS

```
ad { display: block; margin-top: 15px; color: blue;}  
year, make, model { color: red; font-size: 16pt;}  
color {display: block; margin-left: 20px; font-size: 12pt;}  
description {display: block; margin-left: 20px; font-size: 12pt;}  
seller { display: block; margin-left: 15px; font-size: 14pt;}  
location {display: block; margin-left: 40px; }  
city {font-size: 12pt;}  
state {font-size: 12pt;}
```

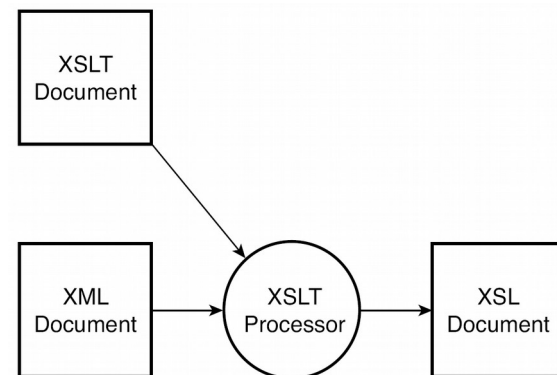
XML

- ▶ XML: uvod in osnovna sintaksa
- ▶ standardizacija oblike dokumenta XML
  - definicija tipa dokumenta (DTD)
  - sheme XML
- ▶ prikaz dokumentov XML
  - prikaz s slogovnimi predlogami CSS
  - prikaz s transformacijami XSL
  - prikaz z branjem XML DOM
- ▶ razčlenjevalniki XML

Slogovne predloge XSLT

- ▶ XSL = XSLT + XPath
- ▶ Lastnosti eXtensible Stylesheet Language Transformations (XSLT):
  - definirane s standardnim XML
  - možen direkten dostop do elementa z uporabo XPath in obdelava elementov v poljubnem vrstnem redu
- ▶ XSLT - transformacija XML dokumenta v poljubno drugačno obliko (HTML, tekstovni, XML dokument).
- ▶ Tehnično gledano:
  - dokument XSLT - igra vlogo programa
  - dokument XML - igra vlogo vhoda v program
  - dokument XSL - igra vlogo izhoda programa
- ▶ dokument XML oblikujemo z uporabo XSLT z direktivo:


```
<?xml-stylesheet type = "text/xsl" href = "datoteka.xsl" ?>
```

Slogovne predloge XSLT

- ▶ slogovna predloga XSLT je dokument XML, ki vsebuje element stylesheet
- ▶ predloga vsebuje kombinacijo "posebnih" značk za predloge in navadnih izpisov (HTML), privzeti imenski prostor je prostor XHTML

```
<xsl:stylesheet xmlns:xsl = http://www.w3.org/1999/XSL/Format  
                xmlns = "http://www.w3.org/1999/xhtml">
```

- ▶ pomembne značke:

```
<xsl:template match = "XPath">
```

pozicionira program na pot v dokumentu,
predloga mora vsebovati vsaj en element template
za celoten dokument

npr.

```
<xsl:template match = "/">
```

```
<xsl:value-of select = "XPath" />
```

izpiše vrednost elementa na poti

```
<xsl:for-each select = "XPath">
```

iterira preko elementov na poti

Slogovne predloge XSLT – Primer

```
<?xml version="1.0"?>
<xsl:stylesheet xmlns:xsl="http://www.w3.org/1999/XSL/Transform" version="1.0">
  <xsl:template match="/pozdrav-svetu"> <!-- ujemanje na korenski element -->
    <html>
      <head>
        <title>Primer XSL/Transformacij</title>
        <style>
          h1 { color: #ff0055;}
          div {
            font-size: 2em;
            color: #abcdef;
          }
        </style>
      </head>
      <body>
        <h1>
          <xsl:value-of select="pozdrav"/>
        </h1>
        <div>
          posilja
          <i><xsl:value-of select="pozdravljaec"/></i>
        </div>
      </body>    </html>
    </xsl:template>
  </xsl:stylesheet>
```

```
<?xml version="1.0"?>
<?xml-stylesheet type="text/xsl" href="Pozdrav.xsl"?>
<pozdrav-svetu>
  <pozdravljaec>XSLT programer</pozdravljaec>
  <pozdrav>Pozdravljen, svet!!!</pozdrav>
</pozdrav-svetu>
```


Slogovne predloge XSLT – Primer (XML)

```
<?xml version = "1.0"?>
<?xml-stylesheet type = "text/xsl" href = "Studenti-table.xsl"?>
<studenti fakulteta="FRI">
  <student vpisna="66550022">
    <ime>Danko</ime> <priimek>Bananko</priimek>
    <naslov>Ulica banan 5, Ljubljana</naslov>
  </student>
  <student vpisna="66550017">
    <ime>Danko</ime> <priimek>Bananko</priimek>
    <naslov>Ulica banan 6, Ljubljana</naslov>
  </student>
  <student vpisna="66440003">
    <ime>Maruška</ime> <priimek>Hruška</priimek>
    <naslov>Ulica hrušk 20, Hruševo</naslov>
  </student>
  <student vpisna="66440001">
    <ime>Anka</ime> <priimek>Zaspanka</priimek>
    <naslov>Zaspana ulica 1, Spalci</naslov>
  </student>
  <student vpisna="66440054">
    <ime>Vinko</ime> <priimek>Potepinko</priimek>
    <naslov>Ulica potepov 20, Potepi</naslov>
  </student>
</studenti>
```


Slogovne predloge XSLT – Primer (XSL)

```
<?xml version = "1.0"?>
<xsl:stylesheet version = "1.0" xmlns:xsl = "http://www.w3.org/1999/XSL/Transform">
  <xsl:output method = "html" doctype-system = "about:legacy-compat" />
  <xsl:template match = "/"> <!-- ujemanje na korenski element -->
    <html>
      <head> <title>Studenti</title> <meta charset = "utf-8"/>
        <link rel = "stylesheet" type = "text/css" href = "style.css"/>
      </head>
      <body>
        <p> <xsl:value-of select = "/studenti/@fakulteta"/> </p>
        <table> <thead>
          <td> Vpisna številka</td> <td> Ime</td> <td> Priimek</td> <td> Naslov</td>
        </thead>
        <xsl:for-each select = "/studenti/student">
          <xsl:sort select="priimek" /> <xsl:sort select="@vpisna" />
          <tr> <td> <xsl:value-of select = "@vpisna"/></td>
            <td><xsl:value-of select = "ime"/></td>
            <td><xsl:value-of select = "priimek"/></td>
            <td><xsl:value-of select = "naslov"/></td> </tr>
        </xsl:for-each>
      </table> </body> </html>
    </xsl:template>
  </xsl:stylesheet>
```


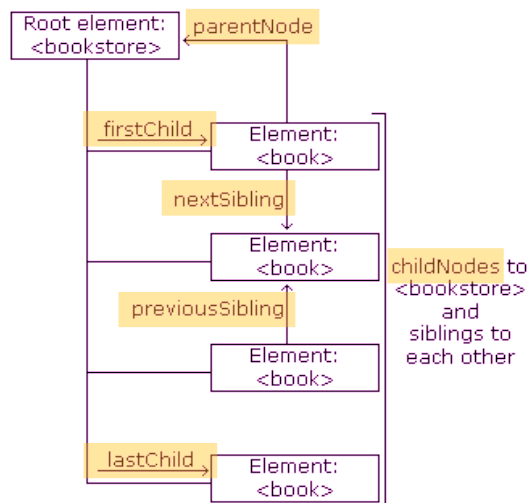
XML

- ▶ XML: uvod in osnovna sintaksa
- ▶ standardizacija oblike dokumenta XML
  - definicija tipa dokumenta (DTD)
  - sheme XML
- ▶ prikaz dokumentov XML
  - prikaz s slogovnimi predlogami CSS
  - prikaz s transformacijami XSLT
  - prikaz z branjem XML DOM
- ▶ razčlenjevalniki XML

XML DOM

- ▶ brskalnik prebrano datoteko XML predstavi z drevesno predstavitevjo, imenovano XML DOM
- ▶ elementi XML so vozlišča, med njimi so podobne relacije kot v HTML DOM
- ▶ do vozlišč lahko dostopamo in jih spreminjamo
- ▶ dokument viden pred procesiranjem – hitro ugotovimo (ne)pravilno tvorjenost dokumenta (well-formedness)

Uporabne metode

- ▶ `x.nodeName`
- ▶ `x.nodeValue`
- ▶ `x.parentNode`
- ▶ `x.childNodes`
- ▶ `x.attributes`
- ▶ `x.getAttribute`
- ▶ `x.getElementsByTagName(name)`
- ▶ `x.appendChild(node)`
- ▶ `x.removeChild(node)`

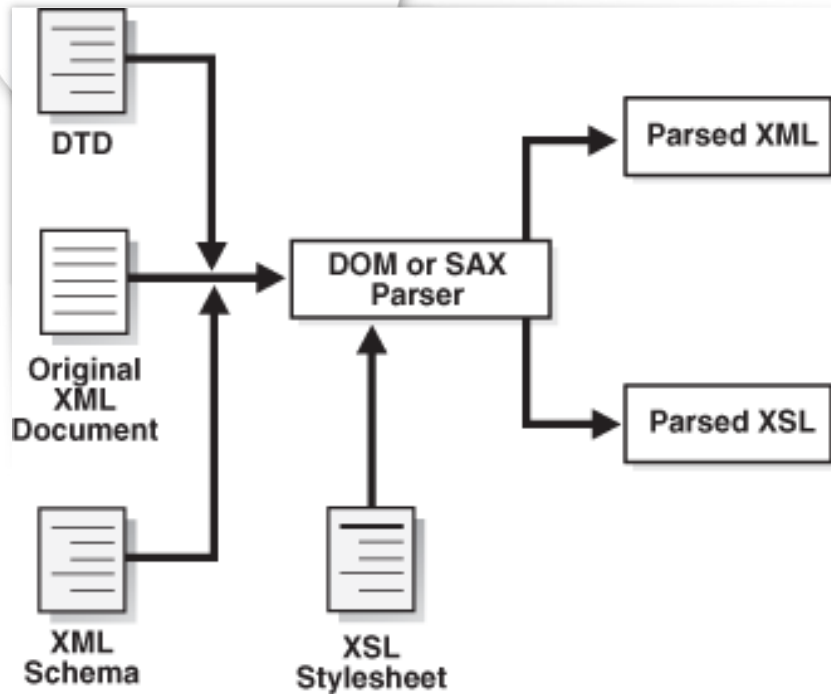
XML DOM-Primer (HTML+JS prikaz XML vsebine)

```
...<script type = "text/javascript" src = "readxml.js" > </script>
...
<body>
  <div id="besedilo"></div>
  <input type="button" onclick="prejsnji()" value="<<" />
  <input type="button" onclick="naslednji()" value=">>" />
  <script type = "text/javascript" >
    xmlDoc =loadXMLDoc("StudentiP.xml")
    x = xmlDoc.getElementsByTagName("student");
    var i = 0;
    function prikaziStudenta() {
      vprisna = (x[i].getAttribute("vpisna"));
      ime = (x[i].getElementsByTagName("ime")[0].childNodes[0].nodeValue);
      priimek = (x[i].getElementsByTagName("priimek")[0].childNodes[0].nodeValue);
      naslov = (x[i].getElementsByTagName("naslov")[0].childNodes[0].nodeValue);
      txt= "Vpisna st.: " + vprisna + "<br> Ime: " + ime + "<br> Priimek: " +
          priimek + "<br> Naslov: " + naslov;
      document.getElementById("besedilo").innerHTML= txt;
    }
    prikaziStudenta();
    function naslednji() { if (i < x.length-1) {i++; prikaziStudenta();}}
    function prejsnji() { if (i>0) {i--; prikaziStudenta();}}
  </script>
</body>
</html>
```

XML

- ▶ XML: uvod in osnovna sintaksa
- ▶ standardizacija oblike dokumenta XML
  - definicija tipa dokumenta (DTD)
  - sheme XML
- ▶ prikaz dokumentov XML
  - prikaz s slogovnimi predlogami CSS
  - prikaz s transformacijami XSLT
  - prikaz z branjem XML DOM
- ▶ razčlenjevalniki XML

Razčlenjevalniki XML, uporaba XML

Razčlenjevalniki XML

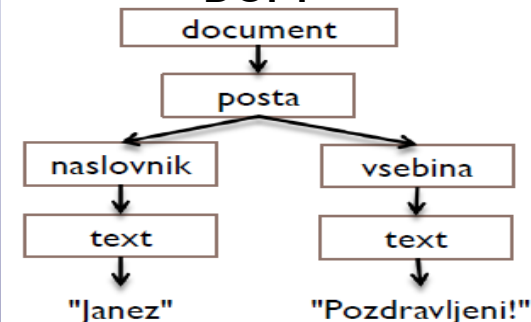
► Procesiranje dokumentov XML:

- preverjanje pravilne tvorjenosti dokumentov (well-formedness)
- zamenjava entitet z definicijami,
- vstavljanje privzetih vrednosti iz DTD in shem XML,
- dva načina procesiranja: pristop z DOM in pristop SAX (Simple API for XML)
  - DOM: dokument se razčleni v drevesno strukturo, po tem lahko delamo obhode po elementih,
  - SAX: sprotno branje dokumenta, ob branju značk, atributov itd. se prožijo dogodki

DOKUMENT

```
<posta>  
  <naslovnik> Janez </naslovnik>  
  <vsebina> Pozdravljeni! </vsebina>  
</posta>
```

DOM

Razčlenjevanje s pristopom SAX

- ▶ Simple API for XML (SAX)
- ▶ razčlenjevanje s pristopom SAX – dogodkovno procesiranje
- ▶ razčlenjevalnik pregleduje dokument XML od začetka do konca
- ▶ ko prepozna sintaktično strukturo signalizira dogodek s klicanjem rokovalnika dogodkov za dano strukturo
- ▶ sintaktična struktura vsebuje značko za odprtje, attribute, tekst in značko za zaprtje

DOKUMENT

```
<posta>
  <naslovnik> Janez </naslovnik>
  <vsebina> Pozdravljeni! </vsebina>
</posta>
```

SAX

- dogodki pri branju
  - start document
  - start element: posta
  - start element: naslovnik
  - characters: Janez
  - ...

Razčlenjevanje s pristopom DOM ali SAX ?

- ▶ Prednosti pristopa z DOM
  - omogoča večkratni in naključen dostop do istih elementov
  - lažja prerazporeditev elementov, če je dostopen cel dokument
  - preveri pravilno tvorjenost dokumenta
- ▶ Slabosti pristopa z DOM
  - potrebuje več spomina
  - je bolj počasen